

*„Uczenie się języków obcych
to jak wiosłowanie łódką i pod prąd.
Stanąc oznacza zacząć się cofać.”*

Tadeusz Świński

„Jak nauczyć się nowych słówek w języku obcym... czyli o uczeniu się słówek słów kilka”

Ucząc się języka obcego chcesz z pewnością opanować słownictwo szybko i skutecznie. Najprościej byłoby: wkuć materiał, następnie powtórzyć po ok. 20 minutach, powtórzyć po 24 godzinach, potem znów po tygodniu, po miesiącu...., jednak to wymaga dużej konsekwencji, dyscypliny, systematyczności i wielu godzin pracy. Oczywiście bez tej ostatniej (tzn. pracy) się nie obędzie.

Nie oszukujmy się, że istnieje metoda opanowania języka obcego w sześć tygodni, tak jak to obiecują w reklamach lub na okładkach książek. Przykro mi, ale nie ma cudownej, niewymagającej ani trochę trudu metody na przyswojenie sobie języka obcego.

Nie nauczysz się mówić biegle po niemiecku śpiąc z podręcznikiem pod poduszką, trzymając go od czasu do czasu w dłoni lub przeglądając go tylko. Niestety nauka języka obcego wymaga od nas ogromu pracy.

Jak więc możesz złagodzić ten ból, jak ułatwić sobie naukę?

Pamiętaj!

Najważniejsza jest **wytrwałość, systematyczne powtórki oraz motywacja.**

Zawsze na początku – jakiegokolwiek zajęcia - musisz określić sobie **cel.**

Do nauki języka obcego należy podejść świadomie, tzn. wykorzystać w niej odpowiednie techniki pamięciowe. Należy zrezygnować z metody 3xZ (zakuć, zdać, zapomnieć), ponieważ TY chcesz władać językiem obcym w sposób praktyczny.

Swoim uczniom radzę, by wyzbyli się strachu, tzw. "gruszki w gardle". W nauce języka obcego należy być pewnym i świadomym swych umiejętności.

Co to znaczy? Nie wstydź się własnych błędów – masz do nich prawo, przecież dopiero się uczysz, mów więc jak najwięcej. W twojej przygodzie z językiem niemieckim musi zniknąć stres, zniechęcenie, a powtarzać powinieneś sobie:

**NAUCZĘ SIĘ!
ZAPAMIĘTAM!
TO PROSTE!
JAK NIE JA, TO KTO?!**

Nastawienie do nauki jest bardzo ważne. Niejednokrotnie obserwuję moich uczniów, mających problemy szkolne, iż zniechęceni szybko się wycofują, rezygnują, zamykają się w sobie, a nawet reagują agresją. Problem ten dotyczy zarówno tych z klas czwartych, czy piątych, jak i samych gimnazjalistów lub dorosłych. Kiedy rozmawiam z nimi i mówię, że oni też mogą przyswoić wiele ciekawych informacji, najczęściej patrzą na mnie dziwnie i nie dowierzają moim słowom, że można się nauczyć języka, ale trzeba tego tylko chcieć. Powtarzam im, że każdy ma super pamięć, taką swoją pamięć absolutną, ale każdy musi ją ćwiczyć, a do tego służą odpowiednie metody. Zwykle po kilku dniach lub tygodniach uczeń taki przekonuje się, że można wiele dokonać, i że on nie jest taki głupi jak myślał, że to działa i zaczyna odnosić sukcesy, a jego nastawienie do nauki, do

samego siebie zmienia się, zaczyna wierzyć w siebie i potęgę swego umysłu, bo umiejętność uczenia się należy przecież do najważniejszych jakie warto w życiu opanować.

Pracę nad opanowywaniem języka obcego można przekształcić w przyjemność, pewnego rodzaju zabawę, która jednak nie powinna trwać kilka chwil, a przez siedem dni w tygodniu i 365 w roku. Pod żadnym pozorem nie powinno się przerywać kontaktu z językiem. Należy utrzymywać materiał na bieżąco.

Pamiętaj, im intensywniej będziesz się uczyć, tym efekty będą bardziej i szybciej widoczne, będziesz mówić w obcym języku.

Powtarzaj wszystko bez końca!

Im częściej coś powtarzasz, tym lepiej to zapamiętujesz. Pamiętaj, że gdy nie powtarzasz, to w ciągu 24 godzin zapominasz ok. 80 % informacji, których uczyłeś się. Jeżeli trudno zapamiętać ci jakieś słówka, powtarzaj je co najmniej raz lub dwa razy dziennie.

Dopasuj metody nauki do tego rodzaju pamięci, który u ciebie rozwinął się najlepiej. Jeżeli jesteś „**wzrokowcem**”, wykorzystaj to i skoncentruj się na pisaniu oraz czytaniu, jako „**słuchowiec**” powinieneś zatroszczyć się o kontakt z językiem mówionym (radio, telewizja), jeżeli jesteś obdarzony tzw. „**pamięcią ruchową**”, zapamiętuj słówka poprzez mówienie i czytanie na głos (m.in. zapamiętujesz wówczas ułożenie narządów mowy).

Przyjrzyj się również, kiedy uczysz się najlepiej: **rano czy może wieczorem?**

Jeżeli uczysz się języka sam, rozpoczynaj od **małych partii** oraz wyznacz sobie określony **termin na opanowanie określonej ilości słownictwa**. Jednak nie załamuj się, kiedy okaże się, iż nie wszystko opanujesz w określonym czasie.

Pamiętaj! Mierz siły na zamiary!

Ucząc się przede wszystkim zwróć uwagę na **kontekst**, w jakim pojawia się dane słówko lub wyrażenie. Twórz listę słówek i dziel je na **grupy tematyczne**.

W nauce wykorzystuj również moc **skojarzeń**. Jeżeli poznasz nowe słówko lub wyrażenie, skojarz je sobie z obrazami, odczuciami, emocjami, itp. Poprzez to nowości łatwiej będziesz zapamiętywać oraz szybko przypominać. Wyobrażenia pozwalają łączyć niezwiązane ze sobą elementy za pomocą obrazów.

Pomóc mogą również **rysunki, wykresy, diagramy**. Ważne jest, by te skojarzenia naprowadzały cię na znaczenie danego słowa.

Prawdopodobnie zauważyłeś też, że najlepiej pamiętasz te informacje, które uczyłeś się na początku lub na końcu. Dlatego najlepiej **zaczynaj od rzeczy łatwiejszych**, a **skończ na trudniejszych i skomplikowanych**.

Kiedy **powtarzasz słówka** z danego tematu lub listy, za każdym razem **zaczynaj od innego miejsca**, ponieważ to co jest pomiędzy bardzo często umyka.

Sama ucząc się języka niemieckiego przed wieloma laty wszędzie gdzie możliwe przyczepiałam **kartki, karteczki i karteluski ze słówkami**, nosiłam je przy sobie. Powiem szczerze nadal to robię, jednak teraz zapisuję je w telefonie komórkowym i w wolnej chwili powtarzam, oczywiście dziś to już bardziej trudniejsze sformułowania, mniej spotykane wyrażenia, które czasami trudno zapadają w pamięć.

Ostatnio na rynku polskim można spotkać tzw. **fiszki** - to nic innego jak metoda „moich karteczek”. **Fiszki** kompletnie **opracowane dla każdego poziomu zaawansowania i posegregowane tematycznie** możesz kupić w każdej księgarni, ale nie musisz wcale wydawać na nie pieniędzy, po

prostu **weź karteczkę po jednej stronie zapisz słowo w języku niemieckim, a po drugiej jego tłumaczenie** (lub zilustruj je), przywieś je gdzieś lub noś przy sobie i **powtarzaj regularnie**.

Już w momencie tworzenia karteczek ze słówkami zaczynamy się ich uczyć, jednak pamiętaj systematyczność w nauce języka obcego jest najważniejsza.

Z czasem karteczek przybywa, w ten sposób tworzysz sobie „małą biblioteczkę słówek”.

Inną możliwością, fiszek jest losowanie z zebranych karteczek w ciemno karteczki, następnie odczytanie polskiego znaczenia i odgadnięcie jego znaczenia niemieckiego (lub odwrotnie).

Czy jest jeszcze kilka wartościowych zaleceń?

Interesują nas oczywiście te najskuteczniejsze techniki, te dzięki którym znacząco możemy poprawić nasze możliwości. Oprócz tych najprostszych, jakimi są powtarzanie, czytanie na głos całych fragmentów lub tylko słówek, które chce się zapamiętać, zapisywanie, przepisywanie, podkreślanie, zakreślanie, powtarzanie z pamięci, czy przyklejanie karteczek, dobrą metodą na naukę słownictwa jest **rozwiązywanie krzyżówek** lub różnego rodzaju **gry**.

Interesującą metodą jest również metoda polegająca na **wymyśleniu słowa lub wyrażenia, którego pierwsze litery odnoszą się do zapamiętywanych informacji**, np. dla słów weiß, orange, schwarz, utwórzmy skrót WOS, który ułatwi nam późniejsze ich wymienienie.

Podobną metodą jest metoda, w której **układasz zdanie, którego początkowe litery odnoszą się do listy zapamiętywanych słów**, np.: chcąc zapamiętać barwy: blau, rosa, gelb, schwarz, utwórz zdanie: Błękitne Renault gna szybko.

Następna metoda, zwana metodą **słów – wieszaków** polega na zastosowaniu znanego tekstu, np.: **wyliczanki lub piosenki do tworzenia skojarzeń** z listą elementów jakie mamy zapamiętać. W ten sposób możemy np.: wyliczać nazwy kolorów w rytmie dobrze znanej piosenki.

Natomiast metoda miejsc opiera się na **przyporządkowaniu elementów, które chcemy zapamiętać dobrze nam znanym miejscom**, np.: chcesz się nauczyć nazw poszczególnych pomieszczeń w domu, wyobraź sobie więc, swój dom i zrób sobie po nim wirtualną wycieczkę nazywając przy tym każde z pomieszczeń w języku obcym. Połącz to z metodą kojarzeń.

Ze swojego życia pamiętasz na pewno wiele ciekawych, śmiesznych, absurdalnych sytuacji. Wykorzystaj je ucząc się słówek. Jestem zdania, iż **informacje, które wzbogacamy o wiele szczegółów (zapach, ruch, kolor, emocje, smak itd.)** łatwiej nam „wchodzą” do głowy.

Z pewnością należysz do pokolenia, które nie rozstaje się z komórką, a ta ma nieograniczone możliwości, np. dyktafon. Wiesz jaką metodę mam na myśli? Tak, **nagrywanie słówek**. Nagrywaj je z krótkimi przerwami tak, aby dać sobie czas na odpowiedź.

Na początku, po każdej przerwie na odpowiedź możesz nagrywać sobie odpowiedniki słów, później, jak już część słówek opanujesz, nagrywaj tylko słowa bez odpowiedzi.

Tłumacz w obie strony - słówka z języka obcego na polski i odwrotnie. W ten sposób możesz wykorzystać wiele czasu, np. jazda autobusem.

Jak słówek słucha się na okrągło, to po jakimś czasie same wchodzą do głowy.

Staraj się mieć kontakt z językiem, którego się uczysz! Możliwości jest co niemiara: prasa, Internet, telewizja, radio.

Koresponduj w języku, którego chcesz się nauczyć. Kiedyś było to trudniejsze. Teraz masz przecież internet! Wysyłaj e-maile, albo wchodź na strony dyskusyjne.

Opracuj sobie tzw. **kartotekę leksykalną (Vokabelkartei)**. Kartotekę taką możesz tworzyć zapisując wyrazy na małych kartkach. Na takich kartkach możesz nie tylko zapisywać odpowiednie wyrazy niemieckie i ich polskie ekwiwalenty (odpowiedniki), lecz także naklejać na nie wycięte zdjęcia bądź wykonywać własne rysunki. Z łatwością można w ten sposób zilustrować większość rzeczowników.

Na kartkach tych można w miarę poznawania nowych jednostek leksykalnych dopisywać grupy wyrazowe, a także całe zwroty zawierające dany element leksykalny. Oto przykład:

fahren - *jechać*:

czym?

- mit dem Auto fahren (er ist mit dem Auto gefahren)

inne:

- mit dem Taxi
- mit dem Zug
- mit dem Schiff

czym, dokąd?

- in die Schule fahren (sie ist in die Schule gefahren)

inne:

- ins Museum fahren
- in die Stadt fahren

dokąd? (miasto, państwo)

- nach Berlin fahren
- nach Deutschland

do kogo?

- zu Thomas
- zur Oma

fahren - *prowadzić (pojazd):* Auto fahren (ich habe das Auto gefahren)

fahren - *wieźć (kogoś):* Ich habe ihn in die Stadt gefahren.

mitfahren (er ist mitgefahren) – *pojechać z kimś*

abfahren (er ist abgefahren) - *odjechać*

das Fahrrad - *rower*

die Fahrkarte - *bilet*

die Fahrt - *jazda*

der Fahrschein - *bilet*

die Abfahrt - *odjazd*

der Fahrplan - *rozkład jazdy*

die Klassenfahrt - *wycieczka klasowa*

die Auto-/Bus-/Zugfahrt - *jazda samochodem/autobusem/pociągiem*

Kartotekę leksykalną możesz gromadzić w pudełku. Kartoteka ma przewagę nad notowaniem wyrazów w zeszytach, gdyż zebrane w niej **wyrazy można układać w odpowiednie grupy** (np. rodzina, dom, życie rodzinne itp.), czy też przegrupowywać tematycznie. Takie grupowanie zgromadzonych jednostek leksykalnych znacznie ułatwia zapamiętywanie nowych wyrazów, bo pozwala je kojarzyć tematycznie i/lub semantycznie z poznanymi już wcześniej.

Ucz i przepytuj się z kolegą, czy koleżanką. Nauka w dwie, czy kilka osób może być bardzo skuteczna pod warunkiem, że dobrać się osoby z odpowiednią motywacją. Żadne z Was nie będzie chciało zostać w tyle, będziecie się wzajemnie kontrolować, dopingować, nie pozwolicie sobie na "uciekanie myślami" od nauki.

Możecie wystawiać sobie umowne oceny. Nauka może polegać zarówno na przepytывaniu się ze słówek, jak i na rozmowach w określonym języku.

Pamiętaj!

Każdy ma szansę odkryć swoją super pamięć wystarczy tylko odważyć się zdobywać wiedzę inaczej, skutecznie, naturalnie oraz uwierzyć w siebie i swoje niezwykle możliwości. Zaprogramowanie pamięci potrzebuje czasu i szeregu procesów myślowych, jednak zachowanie swojej wiedzy w pamięci jest zasadniczą częścią procesu uczenia się.

Jeśli nie zapamiętujemy tego, czego się nauczymy,
to tak naprawdę w ogóle się tego nie nauczyliśmy.

Każdy z nas jest inny, i każdy z nas musi wypracować sobie swoje metody i techniki zapamiętywania słów i wyrażeń potrzebnych do komunikowania się w obcym języku. Zaprogramowanie pamięci to ciężka praca. Może okazać się, że pomocne będą **krótkie okresy odpoczynku**, co pół godziny, co godzinę lub, co kilka godzin - w zależności od zainteresowania materiałem i zdolności do koncentracji.

Odpoczynek spełnia kilka funkcji: zmniejsza zmęczenie i pozwala uniknąć znużenia, umożliwia podświadomą integrację, zmniejsza zakłócenia, a nawet może zaowocować nową perspektywą spojrzenia na materiał.

Pamiętaj!

Twój sukces zależy od Ciebie!

Katarzyna Fulara-Potoczny